HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בקרונות של ציפורי. דיוס הסוק סטיעות ושיירות ממקום אחר בחות סם: **והדרבי אמי.** דהשתא מיכא רוב סיעה ורוב העיר: **נעבדה בקרונות.** משמע על הקרון: **בשעת קרונות.** שהשיירות בחות לעיר: **כשרה לכהונה.** כדקאמר והוא שהיתה סיעה של בני מדם כשרים עוברת שם לתיכא למימר שמשם היה: **אלכן פירש אחד מציפורי.** דילמעיין ודלמי למן העיר היה אע"פ שציפורי עיר שרובה משיין לכהונה: **הולך שפוקי.** דשמא רובא לא מכשר: **וכי מה דכי אפקא רב דימי אחר זעירי אמר רבי חנינא ואמרי לה.** שלא הוזכר רב דימי כאן אלא זעירי אמר רבי חנינא הולכין אחר רוב העיר ואין הולכין אחר רוב סיעה כלפי לייא הני נייתי והני קביעי וקיימי אלא [א]הולכין אחר רוב העיר והוא דאיכא רוב סיעה בהדה ואין הולכין אחר רוב העיר גרידתא ולא אחר רוב סיעה גרידתא מ"ט גזרה רוב סיעה אטו רוב העיר ורוב העיר נמי [ב]אי דקא אזלי אינהו לגבה כל דפריש [ג]מרובא פריש [ד]לא צריכא דקא אזלא איהי לגבייהו דהוה ליה קבוע וא"ר זירא כל קבוע במחצה על מחצה דמי ומי בעינן תרי רובי והתניא [ה]תשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאי זה מהן לקח ספיקו אסור [ו]ובנמצא הלך אחר הרוב וכי תימא בשאין דלתות מדינה נעולות דקא אתי לה רובא מעלמא והא א"ר זירא [ז]אע"פ שדלתות מדינה נעולות [ח]מעלה עשו ביוחסין גופא א"ר זירא כל קבוע כמחצה על מחצה דמי בין לקולא בין לחומרא מנא ליה לר' זירא הא אילימא מתשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספיקו אסור ובנמצא הלך אחר הרוב לחומרא אלא [ט]מתשעה צפרדעים ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא התם נמי לחומרא אלא [י]מתשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספיקו טמא ברשות הרבי ספיקו טהור ומדאורייתא מנא לן [יא]אמר קרא [יב]וארב לו וקם עליו [יג]עד שיתכוין לו ורבנן אמרי דבי ר' ינאי פרט לזורק אבן לגו [יד]היכי דמי אילימא דאיכא תשעה כנענים [טו] ואחד ישראל ביניהם ותיפוק ליה דרובא כנענים [טז] נינהו אי נמי פלגא ופלגא [יז]ספק נפשות להקל לא צריכא דאיכא תשעה ישראלים וכנעני [יח] אחד ביניהם דהוה ליה כנעני [יט] קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי איתמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כרבי יוסי ורב חנן בר רבא אמר רב הוראת שעה היתה מתיב רבי ירמיה ליוחסין לא בעינן תרי רובי והתנן מצא

כקרונות של ציפורי. דיוס הסוק סטיעות ושיירות ממקום אחר בחות סם: **והדרבי אמי.** דהשתא מיכא רוב סיעה ורוב העיר: **נעבדה בקרונות.** משמע על הקרון: **בשעת קרונות.** שהשיירות בחות לעיר: **כשרה לכהונה.** כדקאמר והוא שהיתה סיעה של בני מדם כשרים עוברת שם לתיכא למימר שמשם היה: **אלכן פירש אחד מציפורי.** דילמעיין ודלמי למן העיר היה אע"פ שציפורי עיר שרובה משיין לכהונה: **הולך שפוקי.** דשמא רובא לא מכשר: **וכי מה דכי אפקא רב דימי אחר זעירי אמר רבי חנינא ואמרי לה.** שלא הוזכר רב דימי כאן אלא זעירי אמר רבי חנינא הולכין אחר רוב העיר ואין הולכין אחר רוב סיעה כלפי לייא הני נייתי והני קביעי וקיימי אלא [א]הולכין אחר רוב העיר והוא דאיכא רוב סיעה בהדה ואין הולכין אחר רוב העיר גרידתא ולא אחר רוב סיעה גרידתא מ"ט גזרה רוב סיעה אטו רוב העיר ורוב העיר נמי [ב]אי דקא אזלי אינהו לגבה כל דפריש [ג]מרובא פריש [ד]לא צריכא דקא אזלא איהי לגבייהו דהוה ליה קבוע וא"ר זירא כל קבוע במחצה על מחצה דמי ומי בעינן תרי רובי והתניא [ה]תשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאי זה מהן לקח ספיקו אסור [ו]ובנמצא הלך אחר הרוב וכי תימא בשאין דלתות מדינה נעולות דקא אתי לה רובא מעלמא והא א"ר זירא [ז]אע"פ שדלתות מדינה נעולות [ח]מעלה עשו ביוחסין גופא א"ר זירא כל קבוע כמחצה על מחצה דמי בין לקולא בין לחומרא מנא ליה לר' זירא הא אילימא מתשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספיקו אסור ובנמצא הלך אחר הרוב לחומרא אלא [ט]מתשעה צפרדעים ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא התם נמי לחומרא אלא [י]מתשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספיקו טמא ברשות הרבי ספיקו טהור ומדאורייתא מנא לן [יא]אמר קרא [יב]וארב לו וקם עליו [יג]עד שיתכוין לו ורבנן אמרי דבי ר' ינאי פרט לזורק אבן לגו [יד]היכי דמי אילימא דאיכא תשעה כנענים [טו] ואחד ישראל ביניהם ותיפוק ליה דרובא כנענים [טז] נינהו אי נמי פלגא ופלגא [יז]ספק נפשות להקל לא צריכא דאיכא תשעה ישראלים וכנעני [יח] אחד ביניהם דהוה ליה כנעני [יט] קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי איתמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כרבי יוסי ורב חנן בר רבא אמר רב הוראת שעה היתה מתיב רבי ירמיה ליוחסין

אמר רב בקרונות של ציפורי היה מעשה וכו'. פי' לעולם דלמי טמא מכל מקום כיון דאיכא רוב כשרים עוברת שם לתיכא למימר שמשם היה: **אלכן פירש אחד מציפורי.** דילמעיין ודלמי למן העיר היה אע"פ שציפורי עיר שרובה משיין לכהונה: **הולך שפוקי.** דשמא רובא לא מכשר: **וכי מה דכי אפקא רב דימי אחר זעירי אמר רבי חנינא ואמרי לה.** שלא הוזכר רב דימי כאן אלא זעירי אמר רבי חנינא הולכין אחר רוב העיר ואין הולכין אחר רוב סיעה כלפי לייא הני נייתי והני קביעי וקיימי אלא [א]הולכין אחר רוב העיר והוא דאיכא רוב סיעה בהדה ואין הולכין אחר רוב העיר גרידתא ולא אחר רוב סיעה גרידתא מ"ט גזרה רוב סיעה אטו רוב העיר ורוב העיר נמי [ב]אי דקא אזלי אינהו לגבה כל דפריש [ג]מרובא פריש [ד]לא צריכא דקא אזלא איהי לגבייהו דהוה ליה קבוע וא"ר זירא כל קבוע במחצה על מחצה דמי ומי בעינן תרי רובי והתניא [ה]תשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאי זה מהן לקח ספיקו אסור [ו]ובנמצא הלך אחר הרוב וכי תימא בשאין דלתות מדינה נעולות דקא אתי לה רובא מעלמא והא א"ר זירא [ז]אע"פ שדלתות מדינה נעולות [ח]מעלה עשו ביוחסין גופא א"ר זירא כל קבוע במחצה על מחצה דמי בין לקולא בין לחומרא מנא ליה לר' זירא הא אילימא מתשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספיקו אסור ובנמצא הלך אחר הרוב לחומרא אלא [ט]מתשעה צפרדעים ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא התם נמי לחומרא אלא [י]מתשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספיקו טמא ברשות הרבי ספיקו טהור ומדאורייתא מנא לן [יא]אמר קרא [יב]וארב לו וקם עליו [יג]עד שיתכוין לו ורבנן אמרי דבי ר' ינאי פרט לזורק אבן לגו [יד]היכי דמי אילימא דאיכא תשעה כנענים [טו] ואחד ישראל ביניהם ותיפוק ליה דרובא כנענים [טז] נינהו אי נמי פלגא ופלגא [יז]ספק נפשות להקל לא צריכא דאיכא תשעה ישראלים וכנעני [יח] אחד ביניהם דהוה ליה כנעני [יט] קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי איתמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כרבי יוסי ורב חנן בר רבא אמר רב הוראת שעה היתה מתיב רבי ירמיה ליוחסין דבציעון נמי מיירי כבר ודלמיכא מגו דלא תקנו הלכתא מהלכתא דדוקא דיעבד פסיק ליה [ג]כר"ג דלמר לעיל ואת לא תעביד עובדא עד דלמיכא רוב כשרין אף על גב דלעיל משמע דבוב מחד שרי לכתחלה רב חייא בר אשי סבר לכתחלה בעינן תרי רובי ומתני' קתני הרי זו תנשא דמשמע לכתחלה:

דלמא אזלא איהי לגביייהו. פי' למון ניתם למפילו בתוך העיר לא תסיב קבוע דלמי לגמלא בין החנויות דלא תסיב קבוע וכן גבי תינוק מוסלך בעיר לא תסיב קבוע הוסיל ולא גמלא בבית ולכך פירש בקונטרס שפירש בוער מביתו ות"ת דבמזיר פ"ג (דף יב. ושם) פריך מהא דלמר המומר לשלומו לא וקדש לי לשה סתם לסור לכל הנשים שבעולם מקן סתומה ומסיק לעולם לך לגת לשה דלא ניידא ואת לעולם לי לסורת דלייד וכי תימא ה"ג בשוקת לשכחה וקדשים סתם הדרת לניחותא משמע לגבי מדם לא שייך כל דפריש מרובא פריש משום דהדר לניחותיה ולמו פירכא היא דהתם בשעת המיסור כשזה בא על שום לשה הדרת לניחותא לשה שקידש הסליח לבל הכא כי חזלי אינהו לגבה בשעה שמוסרה הרי הוא ניידי: **פרט** לזורק **אבן לגו.** תימה דלר' שמעון קבוע מנא ליה ומין לומר דמסקינן בפ' הנסרפין (סנהדרין דף עט. ושם) דר"ש סבר כרבי דילף נתינה נתינה ומייתר ליה ואבא לו לקבוע דלמתי לתנא דבי חזקיה מנא ליה קבוע דלית ליה דרבי לשה בתין מתכוין פטור מממון[ש]:

וספק נפשות להקל. תימה למ"ד התרמת ספק לא שמה התרמה מפילו ספק נפשות להמיר פטור משום דהתרמת ספק היא ומי למ"ד שמה התרמה היכי פטרינן ליה כשנמלא שיראל הרג הא מיחייב בהכה את זה ומזל והכה את זה[פ] ונטותר כשלמרו לו הל תותיר מע"ג דספק הוא וי"ל דשמי התם שיודע בודאי שיבא לידי היסור אם יותיר או יכה שניהם מש"ה שמה התרמה אבל הכא אינו יודע בודאי שיבא לידי היסור שמינו יודע את מי יכה:

וליוחסין לא בעינן תרי רובי ורמינהי כו'. הוה מלי לשנויי שמי תינוק ליית ליי חזק' דכשרו': ולרב

מצא

פב א ב מיי' פי"ח מהלכות היסורי ביאה הל' יד סמג לאוין קכה טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף י' יח:

צ ג מיי' פ"ח מהלכות מלוות הל' יא סמג לאוין קמג טור ש"ע י"ד סימן קי סע"ג:

צא ד מיי' שם ושו"ע שם ובסי' קג ס"ק:

צב ה ו מיי' פי"ח מהלכות אלר מכות הטומאות הלכה ג:

צג ז מיי' פ"ד מהל' רוצח הלכה ג סמג לאוין קמט.

תורה אור השלם

1. וְכִי יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל אַחַת הֶעָרִים הָאֵל: דברים יט יא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ממרי וכו' להכוג את זה והרג את זה:

תוספות רי"ד

בקרונות של צפורי היה מעשה וכדר' יוסי דאמר בשבלה בשעת קרונות בשירה לכהונה פי' קרונים הבאים ממקום אחר ומתקבצים שם ליום ורוב סיעה. פי' כל זה מפני שלא ידעה למי נבעלה אבל אי ידעה ואמרה לכשר נבעלתי הלכה כר"ג ונאמנת אפילו ברוב פסולים: ומקשי' ומי בעי תרי רובי והתניא ט' חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה ולקח מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספיקו אסור שכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ובנמצא הלך אחר הרוב דכל דפריש מרובא פריש. ומהדר מעלה עשו ביוחסין: איתמר אר"ח אמר רב הלכה כר' יוסי פי' דבעי' תרי רובי: א"ר זירא כל קבוע כמחצה על מחצה דמי בין לקולא בין לחומרא לחומרא כגון ט' שרצים וצפרדע א' ביניהן ברה"ר ונגע באחד מהן וא"ר באיזה מהן נגע ספיקו טמא. לקולא כגון ט' שרצים וצפרדע א' ביניהן ברה"ר ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טהור אלא כמחצה על מחצה דמי ולקולא. דאי לאו כמחצה על מחצה דמי אין כאן ספק טומאה אלא ודאי טומאה דהא רובא שרצים:

(ב) [קדושין עג.].
(ג) [כרכות כח. וש"נ].
(ד) [ס"ל מומק ומ"ג גירסת רש"י מיכא דקאזלא לגבייהו ועי' ג' גיליונות בש"ג אה"ע סימן ו'], ד) [מוספתא פ"ו, ט: מוען לה. נדה יח., ה) ג"ב כל., ו) [לעיל יג. וש"נ], ז) נדה יח. ע"ש מוספתא טהרות פ"ו, ח) [מוספתא שם], ט) ס"ק מד: סנהדרין עט., י) [יומא פד:], כ) [בס"ג: גוים, גוי], ל) [שבת קכט. וש"נ], מ) ס"ל מפי רוב העיר מיכא כו'. רש"ל, נ) בס"ג: גוים, ס) בס"ג: גוי, ע) [ובסנהדרין עט. ד"ה וכל כתבו תוס' מירון לזה וכ"כ בש"ק מד: ד"ה כל ועי' תוספות נדה יח. ד"ה ספיקן], פ) יבמות קג.

מוסף רש"י

תשע חנויות כו' ולקח מאחת מהן. בתוך המעת (פסחים ט:). **ספיקו אסור.** דנפקא לן מקרא דכתיב בתלת ליומא (פד:) ובפ"ק דכתובות (לקמן) כל קבוע כמחצה על מחצה דמי, וזה מן הקבוע לקח (חולין צה. ובעי"ז פסחים ט:) וכיון שלקחה ממקום הקביעות ממזקין ליה כמחצה על מחצה (נדה יח.). **ובנמצא.** בשר בשעת בקיקתו בין החנויות (פסחים ט:) דהוה ליה מופקים מהן ולא לקחו ממקום הקביעות (נדה יח.). **לייל** (חולין צה.). **הלך אחר הרוב.** לכל דפרים מרובה פרים דכיון דפרים אין כאן תורת קבוע (פסחים ט:) דשמא לאו קבוע הוא (חולין צה.). ומומר (נדה יח.). **מתשעה צפרדעים כו'** ופע"ג דרובן צפרדעים ואין להם טומאה, כיון דשרץ בקבוע ולא ידעינן מאיזה פרט. **הלך אחר הרוב.** הואיל והכא לפנינו לא במקום קביעות לקחה וכבר פירשה על ידי אחר וכל דפרים מרובה פרים: **דקאתי לה רובא מעלמא.** וכגון שרוב סיעת עבדי ישראל כשרים נחו לכאן לתיכא למימר מאי דרכי היא, אמרי דבי ר' ינאי פרט לזורק אבן לגו. לאחר שנכנסים לתוך חנויות ישראל כשרים ויש שם כנענים וישראלים ותיכא למימר לכנענים נתכוין (ב"ק מד:) אבל נתכוין לישראל זה והרג את מביהו לא חמא קלא (סנהדרין עט.). **אי נמי פלגא ופלגא.** דמשמה כנענים ומשמה ישראלים (ב"ק מד:) ספק נפשות להקל. למה לי קרא למפטירים, הא כיון דמלי למימר לכותים קא מתכוונת, אית לך למפטירים משום דספק נפשות להקל מוהלינן הטבה (סנהדרין עט.). **לא צריכא דאיכא תשעה ישראלים.** דלי לאו קרא הוה ממינא זיל בתר רובא וליישראל מיכוין, ואע"ג דלמא לאו להכי מיכוין, נתכוין להרוג את זה והרג את זה מייב, קא משמע לן קרא דהוסיל והוה ליה כנעני קבוע ביניהן, כמחצה על מחצה דמי וספק נפשות להקל, ולכל מילי דקיימא לן קבוע כמחצה על מחצה דמי מהאי קרא נפקא לן (ב"ק מד: וכע"ז סנהדרין שם) והא ליכא למיקם מיניה כרובא דמי, דהא לאו כמחצה על מחצה דמי לא הוה ליה ספק נפשות להקל ומאחר דהא רובא דישראל ניהו, ורבנן מיית להו נתכוין ליה והרג את מייב (סנהדרין שם).